

VODIČ

**O PROCEDURAMA ZA IZDAVANJE
DOZVOLA ZA IZGRADNJU
ELEKTRANA KOJE KORISTE
OBNOVLJIVE IZVORE, KAO I ZA
MALA POSTROJENJA I INSTALACIJE
KUPACA - PROIZVOĐAČA**

UVOD

Cilj ovog vodiča je pružanje jasnih i sveobuhvatnih informacija o procedurama za izdavanje dozvola za izgradnju elektrana koje koriste obnovljive izvore energije (OIE), kao i za mala postrojenja i instalacije kupaca-proizvođača.

Vodič je, u skladu sa Zakonom o korišćenju energije iz obnovljivih izvora, pripremio Crnogorski operator tržišta električne energije u saradnji sa Ministarstvom energetike i rudarstva, Regulatornom agencijom za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, Crnogorskim operatorom prenosnog sistema, Crnogorskim operatorom distributivnog sistema i Ministarstvom prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine.

Ovaj vodič je isključivo informativnog karaktera.

PROCEDURA ZA IZDAVANJE DOZVOLA ZA IZGRADNJU ELEKTRANA

**izbor lokacije u sistemu podsticaja električne energije iz OIE
tržišna premija**

Vlada odlukom u skladu sa trogodišnjim planom sistema podsticaja utvrđuje godišnje kvote za projekte obnovljivih izvora energije, tehnologije kvalifikovane za podsticaje za jednu ili više aukcija, vrste korišćene tehnologije i ukupnu snagu elektrana.

Osnovni preduslovi za realizaciju aukcija za unaprijed određene lokacije kao i za neodređene lokacije su:

- prostorno-planske osnove za izgradnju elektrane i infrastrukture za priključenje elektrane na elektroenergetski sistem;**
- mogućnost priključenja elektrane na elektroenergetski sistem;**

Sprovođenje postupka aukcije vrši organ državne uprave nadležan za poslove energetike na osnovu javnog poziva, koji po sprovedenom postupku donosi rješenje o dodjeli tržišne premije.

**STATUS PRIVREMENOG POVLAŠĆENOG PROIZVOĐAČA
stiće ponuđač čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija u postupku aukcije.**

Crnogorski operator tržišta električne energije, kao ovlaštena ugovorna strana sa privremenim povlašćenim proizvođačem zaključuje UGOVOR O TRŽIŠNOJ PREMIJI u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva privremenog povlašćenog proizvođača.

Privremeni povlašćeni proizvođač je dužan da u roku od dvije godine od sticanja statusa, pribavi građevinsku dozvolu za izgradnju elektrane za koju je stekao taj status.

STATUS POVLAŠĆENOG PROIZVOĐAČA stiče privremeni povlašćeni proizvođač ako je:

- 1) pribavio licencu za proizvodnju električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetske djelatnosti;**
- 2) ispunio uslove za upotrebu elektrane koja koristi obnovljive izvore energije, za koju je stekao status privremenog povlašćenog proizvođača;**
- 3) elektrana priključena na elektroenergetski sistem priključnom snagom utvrđenom ugovorom o priključenju elektrane;**
- 4) ugovor zaključen na osnovu rješenja o dodjeli podsticaja i dodjeli statusa privremenog povlašćenog proizvođača.**

Podsticajni period u kome povlašćeni proizvođač električne energije ima pravo da koristi podsticaje traje do 12 godina.

PROCEDURA ZA IZDAVANJE DOZVOLA ZA IZGRADNJU ELEKTRANA

**izbor lokacije u sistemu podsticaja električne energije iz OIE malih
postrojenja ili demonstracionih projekata - fid in tarifa**

Vlada odlukom u skladu sa trogodišnjim planom sistema podsticaja utvrđuje godišnje kvote za projekte obnovljivih izvora energije, tehnologije kvalifikovane za podsticaje za dodjelu fid-in tarife, vrste korišćene tehnologije i ukupnu snagu elektrana.

Pravo na fid-in tarifu za mala postrojenja ili demonstracione projekte stiče se u postupku dodjele fid-in tarife koji kroz javni poziv sprovodi organ državne uprave nadležan za poslove energetike u skladu sa utvrđenim kvotama.

Fid-in tarifa se dodjeljuje na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) mogućnosti izgradnje elektrane i priključne infrastrukture;**
- 2) ekonomske i finansijske sposobnosti podnosioca prijave da završi izgradnju i upravlja elektranom;**
- 3) stabilnosti mreže i sigurnosti snabdijevanja krajnjih kupaca, s obzirom na lokaciju elektrane i mogućnost priključenja na mrežu;**
- 4) uslova u pogledu zaštite životne sredine;**
- 5) uslova za priključenje elektrane na mrežu;**
- 6) energetske efikasnosti; i**
- 7) uslova korišćenja primarnih izvora energije.**

Po okončanju postupka za dodjelu fid-in tarife organ državne uprave nadležan za poslove energetike donosi rješenje o dodjeli fid-in tarife.

U odnosu na status privremenog povlašćenog proizvođača i povlašćenog proizvođača shodno se primjenjuju odredbe koje se odnose na postupak za dodjelu tržišne premije.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA SOPSTVENU POTROŠNJU

(kupac-proizvođač)

Kupac-proizvođač je krajnji kupac koji djeluje u svojim prostorijama koje se nalaze unutar ograničenog područja, koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora za sopstvenu potrošnju i koji može skladištiti ili prodavati višak energije koju je sam proizveo, pod uslovom da krajnjem kupcu koji nije domaćinstvo te aktivnosti ne predstavljaju njegovu primarnu komercijalnu ili profesionalnu djelatnost.

Sva zainteresovana lica koja ispunjavaju uslove u skladu sa važećim propisima mogu steći status kupca-proizvođača, koji se stiče priključenjem elektrane na unutrašnje električne instalacije svog objekta i regulisanjem ugovornih odnosa sa nadležnim mrežnim operatorom i snabdjevačem.

Instalisana snaga elektrane kupca-proizvođača ne smije biti veća od priključne snage objekta krajnjeg kupca na elektroenergetski sistem.

Ako kupac-proizvođač proizvodi električnu energiju, instalacije u kojima proizvodi ili skladišti električnu energiju smatraju se unutrašnjim instalacijama kupca - proizvođača.

PROCEDURA ZA IZDAVANJE DOZVOLA ZA IZGRADNJU ELEKTRANA

(objekti planirani planskim dokumentima)

Izdavanje urbanističko-tehničkih uslova (UTU) od strane jedinice lokalne samouprave, ili

Izdavanje urbanističko-tehničkih uslova (UTU) od strane organa državne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora (u roku od 20 dana od dana podnošenja zahtjeva zainteresovanog lica)

Izrada tehničke dokumentacije od strane licenciranog privrednog društva za projektovanje i izvođenje radova

Revizija tehničke dokumentacije od strane licenciranog privrednog društva za reviziju i nadzor

Izdavanje građevinske dozvole od strane organa državne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva investitora

**PROCEDURA ZA IZDAVANJE DOZVOLA ZA
IZGRADNJU ELEKTRANA INSTALISANE SNAGE
OD 100 KW DO 999 KW – FOTONAPONSKI SISTEMI**
(na postojećim objektima do 31.12.2026.)

**Izrada elaborata analize mogućnosti
priključenja na sistem od strane operatora
distributivnog sistema na zahtjev
investitora (ukoliko je u pitanju proizvođač
električne energije)**

**Ispitivanje statičke stabilnosti objekta na
kojem se postavljaju fotonaponski sistemi
od strane licenciranog privrednog društva
za projektovanje i izvođenje radova**

**Podnošenje prijave građenja komunalnoj
inspekciji jedinice lokalne samouprave**

PROCEDURA ZA IZDAVANJE DOZVOLA ZA IZGRADNJU SOLARNIH ELEKTRANA INSTALISANE SNAGE DO 5 MW

(za objekte koji nijesu planirani planskim dokumentima)

Donošenje odluke o određivanju lokalnog objekta od opšteg interesa sa elementima urbanističko-tehničkih uslova (UTU) od strane jedinice lokalne samouprave, po zahtjevu investitora

Izrada tehničke dokumentacije od strane licenciranog privrednog društva za projektovanje i izvođenje radova

Revizija tehničke dokumentacije od strane licenciranog privrednog društva za reviziju i nadzor

Izdavanje građevinske dozvole od strane jedinice lokalne samouprave

Korisne informacije

Urbanističko-tehničke uslove iz planskog dokumenta objavljuje organ državne uprave nadležan za poslove uređenja prostora i izgradnju objekata, na Geoportalu.

Urbanističko-tehničke uslove iz lokalnog planskog dokumenta, organ lokalne uprave dužan je da dostavi organu državne uprave nadležnom za poslove uređenja prostora i izgradnju objekata, u roku od 45 dana od dana donošenja planskog dokumenta.

Do uspostavljanja Geoportala urbanističko-tehničke uslove izdavaće organ državne uprave nadležan za poslove uređenja prostora i izgradnju objekata u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/19, 82/20, 86/22 i 4/23), osim za objekte za koje građevinsku dozvolu izdaje nadležni organ lokalne uprave.

Izdavanje urbanističko-tehničkih uslova započetih u skladu sa čl. 218a i 218c Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22 i 4/23) nastaviće se u skladu sa zakonom po kojem je postupak započet.

Urbanističko-tehnički uslovi koje je izdala Vlada shodno članu 218c Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22 i 4/23) za podsticanje izgradnje objekata za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, prestaju da važe u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona o izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 019/25 od 04.03.2025, 092/25 od 07.08.2025).

Privremeni povlašćeni proizvođač, povlašćeni proizvođač, investitor elektrane za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora mogu zahtjev za izdavanje dozvole za izgradnju elektrane za proizvodnju električne energije i druge zahtjeve za izdavanje dokumentacije potrebne za izdavanje te dozvole predati Ministarstvu energetike i rudarstva kao kontakt tački, a Ministarstvo je dužno da po službenoj dužnosti, bez odlaganja, te zahtjeve dostavi organima državne uprave i organima lokalne uprave nadležnim za odlučivanje o tim zahtjevima.

Ministarstvo energetike i rudarstva

Rimski trg 46, 81000 Podgorica, Crna Gora

E-mail: kabinet@meir.gov.me

Legislativa:

1. Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora

("Službeni list Crne Gore", br. 082/24 od 23.08.2024)

2. Zakon o izgradnji objekata

("Službeni list Crne Gore", br. 019/25 od 04.03.2025, 092/25 od 07.08.2025)

3. Zakon o uređenju prostora

("Službeni list Crne Gore", br. 019/25 od 04.03.2025, 028/25 od 19.03.2025, 049/25 od 20.05.2025)

4. Zakon o energetici

("Službeni list Crne Gore", br. 028/25 od 19.03.2025)

Podgorica, avgust 2025. godine